

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กิจการเลี้ยงโคนมนับว่าเป็นอาชีพทางการเกษตรที่กำลังได้รับความสนใจทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน อีกทั้งยังมีผู้ทางที่แจ่มใส เพราะตลาดภายในประเทศยังมีความต้องการสูง ความสามารถในการผลิตน้ำนมดิบในปัจจุบันยังไม่พอกแก่ความต้องการ ตลอดจนอัตราการขยายตัวของปริมาณโคที่มีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้การบริโภคนมที่เพิ่มขึ้นเห็นได้จากตลาดนมพร้อมดื่มที่เพิ่มขึ้น

ในอดีตกิจการเลี้ยงโคนมส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบของอาชีพเสริม แต่ปัจจุบันความเจริญทางเทคโนโลยี และการให้ความสนับสนุนจากภาครัฐบาล มีส่วนทำให้กิจการประเภทนี้พัฒนาขึ้นเป็นอาชีพหลัก และมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนเป็นการดำเนินงานในรูปแบบนิติบุคคล ตลอดจนอยู่ในรูปของรัฐวิสาหกิจมากขึ้น ซึ่งกิจการดังกล่าวมีการจัดองค์การที่สลับซับซ้อน ยากที่จะนำกฎเกณฑ์ทางบัญชีอย่างหนึ่งอย่างใดมาใช้กับทุกๆกิจการได้ จึงทำให้มีวิธีปฏิบัติทางบัญชีหลายวิธีสำหรับเรื่องเดียวกัน ดังนั้นในการที่กิจการจะเลือกวิธีใดเพื่อให้เหมาะสมกับกิจการของตน (เนื่องจากกิจการมีสิทธิเลือกวิธีปฏิบัติทางการบัญชี) จึงทำให้เกิดความหลากหลายเป็นผลให้ผู้ใช้งบการเงินไม่อาจนำข้อมูลมาใช้ในการเปรียบเทียบและการตัดสินใจได้

ในปัจจุบันกิจการโคนมใช้หลักการบัญชีและนโยบายการบัญชีที่ต้องประยุกต์ขึ้นมาจากมาตรฐานที่รับรองทั่วไป เนื่องจากไม่มีหลักการบัญชีที่เฉพาะเจาะจง ดังนั้น การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีในแต่ละกิจการโคนมอาจมีหลายวิธีซึ่งใช้กันอยู่ ซึ่งบางครั้งการประยุกต์หลักการบัญชีที่นำไปใช้อาจไม่เหมาะสมอันจะมีผลต่อการดำเนินงานของกิจการ กล่าวคือจะแสดงยอดกำไรขาดทุนสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง (จากปัญหาที่ประสบจริงในปัจจุบัน) กิจการโคนมหลายแห่งกำลังคิดที่จะดำเนินการปรับปรุงหลักการบัญชีที่ใช้อยู่เดิมของตนให้เหมาะสม โดยมีความต้องการหลักการบัญชีที่ดีมาเป็นแนวทาง การศึกษาในเรื่องหลักการบัญชีที่ใช้ปฏิบัติสำหรับกิจการโคนมในประเทศไทยให้เหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกันสำหรับกิจการประเภทนี้จะเป็นผลนำไปสู่การวัด

ผลการดำเนินงานได้ถูกต้องมากขึ้น รวมทั้งยังสามารถวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยการเปรียบเทียบกิจการอื่นที่อยู่ในธุรกิจประเภทเดียวกันได้ และสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยยังสามารถนำไปพิจารณาเพื่อกำหนดมาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการโคนมได้อีกด้วย ตลอดจนผู้ลงทุนสามารถทราบผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการที่ตนนำไปลงทุนได้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นผลต่อการตัดสินใจในภายหน้า

วัตถุประสงค์

เพื่อเสนอหลักการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกิจการโคนม ตลอดจนการจัดท่างบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินดังต่อไปนี้

1. การรับรู้รายได้เกี่ยวกับตัวโคนมตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งหมดสภาพ รวมถึงผลผลิต คือ น้่านมดิบ และลูกโค
2. การรับรู้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโคนมตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งหมดสภาพ
3. การตีราคาโคคงเหลือ
4. การคิดค่าเสื่อมสภาพโคเกี่ยวกับอัตรา และระยะเวลาในการคิดค่าเสื่อมสภาพโดยกำหนดวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดการคิดค่าเสื่อมสภาพ

แนวเหตุผลของการศึกษา

หลักการบัญชีที่กิจการโคนมใช้ในปัจจุบัน เป็นการประยุกต์ขึ้นมาจากมาตรฐานที่รับรองทั่วไป เนื่องจากไม่มีหลักการบัญชีที่เฉพาะเจาะจง การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีอาจนำไปใช้ไม่เหมาะสมและเกิดการหลากหลาย จึงควรที่จะมีการศึกษาหลักการบัญชีของกิจการโคนม เพื่อให้เป็นหลักฐานการบัญชีที่เหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาหลักการบัญชีของกิจการโคนม โดยศึกษาหลักการบัญชีของประเทศไทย (องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย) และของต่างประเทศ (ประเทศนิวซีแลนด์และประเทศสหรัฐอเมริกา) ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายได้ทุกประเภทที่เกิดจากโคนมตลอดจนวิธีการรับรู้รายได้ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
2. ศึกษาค่าใช้จ่ายทุกประเภทที่เกิดจากโคนมตลอดจนวิธีการรับรู้ค่าใช้จ่ายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
3. ศึกษาวิธีการตีราคาปศุสัตว์ (โคนม) คงเหลือในปัจจุบัน
4. ศึกษาวิธีการตีราคาปศุสัตว์ (โคนม) คงเหลือที่เหมาะสม โดยจะศึกษาทุกขั้นตอนดังนี้

- 4.1 การศึกษาการคำนวณค่าพันธุ์โคนมซึ่งรวมถึงโคเกิด และโคที่ซื้อมาเลี้ยงด้วย
- 4.2 ศึกษาต้นทุนการเลี้ยงดูโคต่อตัว ต่อวัน
- 4.3 ศึกษาระยะเวลาการให้รายได้และผลผลิต คือปริมาณการให้นมและการให้ผลผลิต คือลูกโค เพื่อนำมากำหนดระยะเวลาในการคิดค่าเสื่อมสภาพ
- 4.4 ศึกษาการคิดค่าเสื่อมสภาพของฝูงโคของฟาร์มโคนมจำนวน 1 ฟาร์ม
- 4.5 ศึกษาคู่มือการทำบัญชีรวมถึงการตีราคาฝูงโคในต่างประเทศ โดยศึกษาหลักเกณฑ์ของประเทศในทวีปยุโรป เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ และทวีปอเมริกา

5. ศึกษาวิธีการบัญชีที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับกิจการโคนมรวมถึงวิธีการบันทึกการบัญชีในแต่ละขั้นตอนด้วย ตลอดจนการทำงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับกิจการโคนม (โดยศึกษาตั้งแต่โคเกิดจนถึงโคหมดสภาพ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

- โดยการสัมภาษณ์พนักงานประจำฟาร์มที่รับผิดชอบในการเลี้ยงโคนมตั้งแต่แรกเกิดจนถึงหมดสภาพ โดยจะสัมภาษณ์ช่วงอายุละ 1 โรงเรือน
- โดยการสัมภาษณ์บุคคลในวงการที่เกี่ยวข้อง เช่น สัตวแพทย์ นักวิชาการ พนักงานฝ่ายบัญชี ฯลฯ

- โดยการสังเกตการณ์วิธีการเลี้ยง และรวบรวมข้อมูลต้นทุนการเลี้ยงดูโคที่เกิดขึ้นจริง และการประเมินค่าฝูงโค

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

- ศึกษาจากงบการเงิน หนังสือ วารสาร บทความ และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง
 - ศึกษาค้นคว้าหลักการบัญชีของธุรกิจโคนมในต่างประเทศ เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศสหรัฐอเมริกา
3. รวบรวมและสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆเพื่อวิเคราะห์วิธีการบัญชีที่เหมาะสมต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยในการนำวิธีการบัญชีในเรื่อง การรับรู้รายได้ การรับรู้ค่าใช้จ่าย การตีราคาปศุสัตว์คงเหลือ การคิดค่าเสื่อมสภาพโค ที่เหมาะสมไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีต่อไป
2. เพื่อประโยชน์ต่อกิจการที่เลี้ยงโคนมทั่วไปในการนำวิธีการบัญชีในเรื่องการรับรู้รายได้ การรับรู้ค่าใช้จ่าย การตีราคาปศุสัตว์คงเหลือ การคิดค่าเสื่อมสภาพโค ที่เหมาะสมไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีต่อไป
3. เพื่อเป็นแนวทางให้กลุ่มสมาชิกเลี้ยงโคนมขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยนำวิธีการบัญชีที่เหมาะสมไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป
4. เพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐบาลสามารถประเมินประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคนมของกลุ่มเกษตรกรภายในประเทศ โดยการกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีในรูปแบบและหลักเกณฑ์เดียวกัน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาการพัฒนากิจการการเลี้ยงโคนมในประเทศต่อไป
5. เพื่อเป็นแนวทางให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยนำไปพิจารณาในการร่างมาตรฐานการบัญชี สำหรับกิจการโคนมต่อไป
6. เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่ต้องการจะศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน